

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Nodokļu maksāšanas režīmi bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem

19.01. 2022.

Lietotie saīsinājumi

EDS	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
MUN	mikrouzņēmumu nodoklis
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VSAOI	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

Persona pirms reģistrēšanās Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrējas kā **individuālais komersants** vai **saimnieciskās darbības veicējs**.

Ministru kabineta 2013. gada 16. jūlija noteikumi Nr. 404 "Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība"

Reģistrējoties VID **kā saimnieciskās darbības veicējam**, iespējams izvēlēties vienu no šādiem nodokļu maksāšanas režīmiem:

- 1) iedzīvotāju ienākuma nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības;
- 2) samazinātā patentmaksa;
- 3) mikrouzņēmumu nodoklis.

Reģistrējoties Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā kā **individuālajam komersantam**, iespējams izvēlēties vienu no šādiem nodokļu maksāšanas režīmiem:

- 1) iedzīvotāju ienākuma nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības;
- 2) mikrouzņēmumu nodoklis.

NODOKĻI NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS

Persona, kas ir reģistrējusi saimniecisko darbību un izvēlējusies maksāt nodokļus vispārējā kārtībā:

- kārtu ieņēmumu un izdevumu uzskaiti – vienkāršā vai divkāršā ieraksta sistēmā – un saņemto atlīdzību par bērnu uzraudzības pakalpojumu iekļauj savos saimnieciskās darbības ieņēmumos;

Iepazīties ar metodiskajiem materiāliem, kas būtiski atvieglos grāmatvedības organizēšanu, var [šeit](#).

- no saimnieciskās darbības ienākuma aprēķina un samaksā nodokļus un iesniedz pārskatus.

No saimnieciskās darbības ienākuma maksā **IIN un VSAOI**

IIN	20 % 23 % 31 %	gada ienākumam līdz 20 004 eiro gada ienākumam no 20 004 eiro līdz 78 100 eiro gada ienākumam, kas pārsniedz 78 100 eiro
VSAOI	31,07 % 10 %	vispārējā gadījumā no saimnieciskās darbības mēneša ienākuma, kas nav mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu (500 eiro) (turpmāk – VSAOI objekts) obligātās iemaksas pensiju apdrošināšanai no pārējā saimnieciskās darbības ienākuma, no kura nav maksāti 31,07 %

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji

	Ienākumi no saimnieciskās darbības mēnesī ≥ 500 eiro	Ienākumi no saimnieciskās darbības mēnesī < 500 eiro	Ienākumi no saimnieciskās darbības < 500 eiro mēnesī
	31,07 % no vismaz 500 eiro (vai izvēlēta lielāka VSAOI objekta) + 10 % pensiju apdrošināšanai no starpības starp faktiskajiem ienākumiem no saimnieciskās darbības un 500 eiro (vai cita izvēlēta VSAOI objekta)	10 % apmērā pensiju apdrošināšanai no faktiskajiem ienākumiem	VSAA aprēķina minimālās obligātās iemaksas

Lai noteiktu, vai par konkrēto personu obligātās iemaksas ir veiktas minimālajā apmērā, VSAA summē visus darba ņēmēja ienākumus, kas nopelnīti, strādājot pie visiem darba devējiem, kā arī pašnodarbinātā statusā deklarētos saimnieciskās darbības ienākumus.

Sīkāka informācija par pašnodarbinātā VSAOI, likmēm, aprēķināšanu, maksāšanu un pārskatu iesniegšanu pieejama metodiskajā materiālā "Pašnodarbinātā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas", informāciju par minimālajām obligātajām iemaksām var izlasīt metodiskajā materiālā "Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas", informācija par IIN aprēķināšanu un maksāšanu no saimnieciskās darbības ienākuma pieejama metodiskajā materiālā "Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no saimnieciskās darbības ienākuma".

Saimnieciskās darbības veicējs iesniedz šādus pārskatus:

Pārskata/deklarācijas nosaukums	Iesniegšanas termiņš	Nodokļa samaksas termiņš
Pašnodarbinātā vai darba ņēmēja ziņojums	Līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 17. datumam	VSAOI: līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 23. datumam, t. i., par 1. ceturksni – līdz 23. aprīlim, 2. ceturksni – līdz 23. jūlijam, 3. ceturksni – līdz 23. oktobrim, 4. ceturksni – līdz nākamā gada 23. janvārim.

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji

Gada deklarācija ienākumu	2022.gadā no 1.marta līdz 1.jūnijam, bet, ja kopējie 2021.gada ienākumi pārsniedz 62 800 eiro - no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam. 2023.gadā no 1.marta līdz 1.jūnijam, bet, ja kopējie 2022.gada ienākumi pārsniedz 78 100 eiro - no 1.aprīļa līdz 1.jūlijam.	Aprēķinātais IIN 2022. gadā jāsamaksā: Ja kopējie gada ienākumi ≤62 800 eiro (78 100 eiro 2022.gadā) un aprēķinātais IIN ≤640 eiro -līdz 23. jūnijam -līdz 23.jūlijam -līdz 23. augustam (iemaksājot katrā termiņā 1/3 no kopējās IIN summas) Ja kopējie gada ienākumi >62 800 eiro (78 100 eiro 2022.gadā) un aprēķinātais IIN > 640 eiro -līdz 23. jūlijam -līdz 23.augustam -līdz 23. septembrim (iemaksājot katrā termiņā 1/3 no kopējās IIN summas)
		līdz 23. jūlijam – iemaksā minimālo nodokli 50 eiro, ja aprēķinātais IIN no saimnieciskās darbības ienākuma nepārsniedz 50 eiro. Minimālais nodoklis 50 eiro nav jāmaksā: • ja ir veiktas VSAOI par sevi kā pašnodarbinātu personu; • par pirmo un otro saimnieciskās darbības gadu un par gadu, kurā izbeigta saimnieciskā darbība; • par tām gada kalendāra dienām, kurās persona atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, pārejošas darbnespējas, grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā (izsniegta darbnespējas lapa "B").

SAMAZINĀTĀ PATENTMAKSA

Samazinātā patentmaksa ir valsts noteikts vienots fiksēts maksājums, kas ietver IIN.

Maksāšanas kārtība	Maksā par vienu kalendāra gadu 17 eiro vai sešiem kalendāra mēnešiem – 9 eiro
Grāmatvedības organizēšana	Veic tikai ieņēmumu uzskaiti, un nav noteikts pienākums sniegt pārskatus VID

Nosacījumi	Var izvēlēties ja: • ir piešķirta vecuma pensija (tostarp priekšlaicīgi) un ir tiesības piemērot pensionāra neapliekamo minimumu vai ir persona ar 1. vai 2. grupas invaliditāti; • saimnieciskās darbības ieņēmumi pirmstaksācijas gadā nepārsniedz 3000 eiro; • nav algas nodokļa maksātājs; • nenodarbina citas personas; • atbilstoši paša prognozei taksācijas gadā saimnieciskās darbības ieņēmumi (pārrēķinot uz pilnu taksācijas gadu) nepārsniegs 3000 eiro. Vienlaikus nevar veikt citu saimniecisko darbību, būt MUN maksātājs, kā arī pakalpojumu sniedzējs saimnieciskās darbības veicējam (arī komersantam) viņa saimnieciskās darbības ietvaros.
-------------------	---

Sīkāka informācija par samazināto patentmaksu ir pieejama VID tīmekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Nodokļi" – "Iedzīvotāju ienākuma nodoklis" – "Informatīvie un metodiskie materiāli" – "Nodokļa piemērošanas kārtība" – "Samazinātā patentmaksa".

MIKROUZŅĒMUMU NODOKLIS

MUN ietver IIN (20 %) un VSAOI (80 %).

Persona, kas izvēlējusies maksāt MUN:

- kārtro ieņēmumu un izdevumu uzskaiti – vienkāršā vai divkāršā ieraksta sistēmā – un saņemto atlīdzību par bērnu uzraudzības pakalpojumu iekļauj savos saimnieciskās darbības ieņēmumos;
- no apgrozījuma aprēķina un samaksā MUN un iesniedz MUN deklarāciju.
- Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izpratnē mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ir pašnodarbināta persona.

Sākot ar 2021. gada 1. jūliju ieviestas minimālās obligātās iemaksas.

VSAA trīs mēnešu laikā pēc ceturkšņa beigām aprēķina minimālās obligātās iemaksas, kas papildus jāveic pašnodarbinātajam (mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam), un līdz trešā mēneša 20. datumam paziņo par šīm iemaksām VID.

MUN maksātājs iesniedz šādus pārskatus:

Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēji

Pārskata/deklarācijas nosaukums	Iesniegšanas termiņš	Nodokļa likme / samaksas termiņš
MUN ceturkšņa deklarācija	Līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam	MUN likme: • apgrozījumam līdz 25 000 eiro gadā – 25 %; • apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 25 000 eiro gadā, – 40 % !!! Tajā gadā, kad mikrouzņēmums iegūst mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu: • ar 2. ceturksni MUN likme apgrozījumam līdz 18 750 eiro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 18 750 eiro, – 40 %; • ar 3. ceturksni MUN likme apgrozījumam līdz 12 500 eiro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 12 500 eiro, – 40 %; • ar 4. ceturksni MUN likme apgrozījumam līdz 6250 eiro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 6250 eiro, – 40 %. MUN iemaksā līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 23. datumam.

Sīkāka informācija par IIN maksāšanas režīmiem un MUN maksāšanas kārtību ir pieejama VID tīmekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Privātpersonām" – "Saimnieciskās darbības veicēji" – "Pirmie soļi topošajiem uzņēmējiem", kā arī sadaļā "Nodokļi" – "Mikrouzņēmumu nodoklis".

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā VID aicina ikvienu zvanīt uz VID konsultatīvo tālruni 67120000, vērsties jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā vai uzdot jautājumu rakstveidā EDS sadaļā "Sarakste ar VID".